

Euroopan talous on tällä hetkellä vastaavalla tavalla vaakalaudalla kuin se oli 2008 kriisin jälkeen. Pelot leviävät ja osakemarkkinat sulavat kuin jäätelö kuumana kesäpäivänä. Tässä numerossa keskitymmekin poikkeuksellisen paljon osakemarkkinoihin. Tutkimme suurta kuvaa ja viitoitamme tietä turvallisille ja tuottaville vesille. Sijoittajan kannalta parhaat mahdollisuudet tulevat suurten laskujen jälkeen. Meidän tehtävämme on pitää jalat kuivina kostealla kelillä ja olla ensimmäisten joukossa nauttimassa aurin-gosta pilvien väistyttyä.

[Tilaa ViikkoRaha Tästä!](#)

Ongelmista eteenpäin

Elämässä unelmoimme pääsevämme eroon ongelmista. Tosiasia kuitenkin on, että ratkaisemalla yhden ongelman päädymme vääjäämättä seuraavaan ongelmaan. Elämän etenemisessä kyse on siitä, että pääsemme ratkaisemaan merkittävämpiä ja parempilaatuisia ongelmia. Kykymme ratkoa suurempia ongelmia saa arjen pienet haasteet tuntumaan hyvin helpoilta - jopa ne, joiden ratkominen vuosikymmen sitten tuntui aivan ylitsepääsemättömältä.

On olemassa muutamia ajattelutaitoja, jotka ovat äärimmäisen yksinkertaisia ja tehokkaita ongelmanratkaisussa. Pääasiallisena tarkoituksena on toimia järjestelmällisesti keskittyen ratkaisun löytämiseen ongelmassa vellomisen sijaan. Tätä on kaikkein helpointa ohjata esittämällä itselleen kysymyk-

*Tällä viikolla
ViikkoRahassa*

Ongelmista eteenpäin

Karhun kyydissä

Lepoa kesken liikkeen

Markkinanurkkaus

1. Mistä nyt ihan oikeasti on kyse?

2. Miksi tämä on ongelma?

3. Mikä olisi paras mahdollinen ratkaisu tähän ongelmaan?

4. Mikä estää saamasta aikaiseksi tätä ratkaisua?

1. Miksi tämä tilanne ylipäättään vallitsee, miten tähän päädyttiin?

2. Mikä tämän on aiheuttanut?

3. Missä ja miksi se alun perin ilmeni?

4. Ketkä ovat osallisia?

5. Millaisia erilaisia tapoja olisi ratkaista tämä ongelma?

6. Mitkä ratkaisuista vaikuttavat kaikkein hyväksyttävimmiltä?

siä ja vastaamalla niihin. Tietenkin mielessä pyörittämistä tehokkaampaa on kirjoittaa kysymykset ja vastaukset ylös.

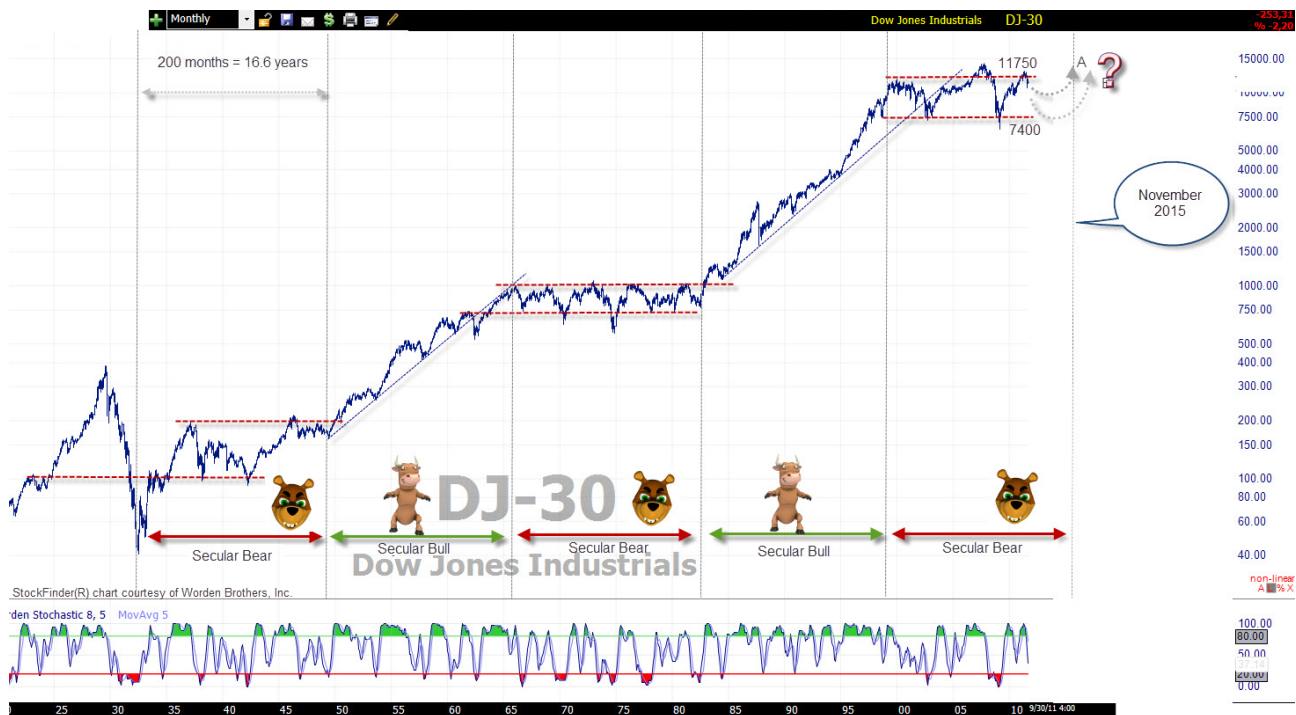
Voit käyttää kysymysrunkoina esimerkiksi yllä olevia. On selvää, että alkuun tällainen ajattelu saattaa tuntua teennäiseltä ja raskaalta, mutta käyttämällä tätä mallia tietoisesti kaksi tai kolme viikkoa, se ohjelmoituu osaksi alitajuista malliamme toimia.

Useimmilla meistä on ympäristön ohjelmoiva ajatuskela päässä, joka harvemmin palvelee meidän onnellisuuttamme tai päämääriämme. Negatiiviset ajatukset ja todisteiden etsiminen sille, että jokin asia ei voi onnistua tai olla ainaakaan itselle mahdollista, tunkeutuvat helposti päähämme päivän hälyn ja uutisvirran mukana.

Meidän tehtävämme on iloita elämästämme ja nähdä mahdollisuuksia peikkojen sijaan.

Elämämme laatu on pitkälti kiinni itseltämme esittämiemme kysymysten laadusta. Hokemalla parempia kysymyksiä, saamme eteenpäin vieviä vastauksia. Kyse on iloisesta aivopesusta.

Hauskinta tässä on se, että voit itse päättää millaisen ohjelman päähäsi ohjelmoit. Syöttämällä väkivahvan ongelmanratkaisualgoritmin maailma voi muuttua. Pelkkä positiivinen ajattelu ei muuta mitään, mutta positiivinen asenne, terävät ratkaisut ja jämerä toiminta luovat tilaa ihmeelle.

Karhun kyydissä

Osakemarkkinoita voidaan tarkastella usealla eri aikavälillä. Suurin kuva kuvastaa osakemarkkinoiden todella pitkää aaltoliikettä, joka on kestoltaan noin 200 kuukautta eli reilut 16,6 vuotta. Nämä suuret aallot jakautuvat kahteen kastiin, nousevaan aaltoon (Secular Bull) ja laskevaan aaltoon (Secular Bear). Sekulaarisen härkämarkkinan pääasiallinen trendi on nouseva. Markkina tekee aaltoliikettä, jossa suuri liike nostaa markkinaa ja tätä seuraa aika ajoin pääasiallista trendiä vastakkainen korjausliike. Nämä korjausliikkeet ovat kestoltaan muutamasta viikosta useaan kuukauteen. Yllä olevassa kuvassa Dow Jones 30 indeksin liikettä on kuvattu vuodesta 1920 lähtien.

Laskeva aalto, sekulaarinen karhu, on luonteeltaan poikittaisliikkeinen ja sille tyypillistä ovat voimakkaat hinnanmuutokset. Ajanjakso pitää sisällään voimakkaita vuosiakin kestäviä mark-

kinoiden nousuja, joita seuraavat voimakkaat markkinoiden laskut. Laskevat trendit ovat sekulaarisen härkämarkkinan korjausliikkeitä voimakkaampia ja pitkäkestoisempia.

Sijoittajan menestyksen kannalta on tärkeää tunnistaa sekä sekulaarisen kierron tila että varsinkin sekulaarisen karhumarkkinan tapauksessa markkinan sykli eli trendi, jossa paraikaa ollaan. Tämä helpottaa huomattavasti sijoitustoimintaa. Vähän samaan tapaan kuin Suomessa aamulla pukeutumista suunnitellessa helpottaa tieto vallitsevasta vuodenajasta.

Osakesijoittajan kannalta keskeistä on huomioida, että sekulaarisen markkinan eri vaiheisiin sopivat erilaiset sijoitusstrategiat. Sekulaarinen härkämarkkina on sijoittajan kannalta huomattavasti vaivattomampi kuin sekulaarinen karhu ja tuudittaakin useimmat helppouden horrokseen,

joka kostautuu suuren aallon muuttuessa.

Usein kuultu markkinointilause osta sijoituksia kuukausittain ja pidä pitkällä aikavälillä on sekulaarisen härkämarkkinan peruja ja toimii valitettavan huonosti sekulaarisen karhun aikakauteena, jossa oma aktiviteetti palkitaan.

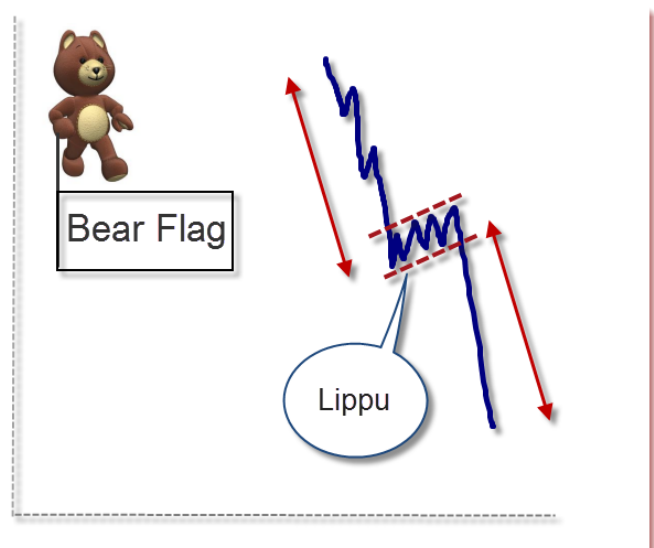
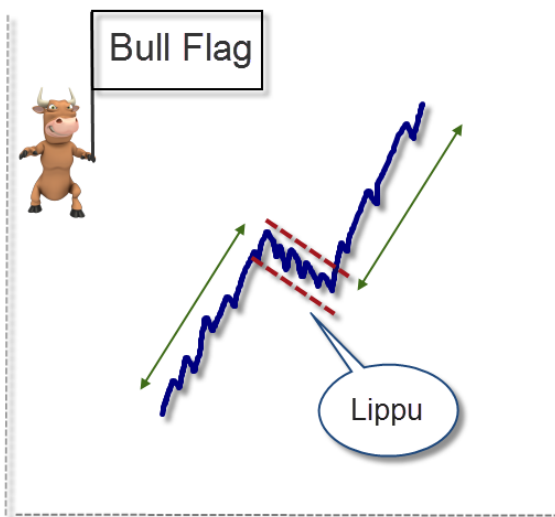
Vallitseva sykli on tällä hetkellä sekulaarinen karhumarkkina, joka on alkanut 90-luvun lopusta ja jonka voidaan historian valossa odottaa kestävän 2015 loppupuolelle. Sijoittajan ainakin kannattaa olla avoin tälle mahdollisuudelle. Se-

kulaarinen karhumarkkina ei kokonaisuudessaan ole välttämättä laskeva, vaan voi olla myös lievästi ylöspäin suuntautunut, jolloin suurten aaltoliikkeiden pohjat voivat muodostua edellistä pohjaa korkeammallekin tasolle. Näin ollen emme voi tehdä nyt johtopäätöstä sen suhteen, että nyt alkanut liike alaspäin välttämättä ylittäisi edellisen suuren laskun tasolle. Näistä asioista saamme lisätietoa tarkkailemalla viikko ja päiväkuvaajien muodostelmia tulevien viikkojen ja kuukausien aikana.

Lepoa kesken liikkeen

Osakkeiden liikkeessä on havaittavissa melko helposti tunnistettavia ja hyödyllisiä muodostelmia, joilla on täysin looginen ja siksi toistuva selitys taustalla. Lippu eli Flag muodostelma on erityisen hyödyllinen tunnistaa. Bull Flag syntyy, kun osake nousee voimakkaasti ja tämän jälkeen kääntyy joko sivuttaisliikkeeseen tai pie-

neen laskuun. Tämä on tyypillisesti osakkeen tarvitsemaa lepoa ja sulattelua rajun nousun jälkeen. Tämän hiljaiselon osakkeiden kaupankäynnin volyyymi on tyypillisesti keskimääräistä alhaisempaa. Levon aikana osake keräilee uutta voimaa, jonka avulla loikkaa ulos lippu muodostelmasta. Tässä kohden kaupankäynnin vo-

lyymi tyypillisesti kasvaa melko voimakkaasti. Bull Flag on vallitsevan trendin jatkuvuutta ennakoiva muodostelma. Useimmiten matka jatkuu pienen lepuuttelun jälkeen samaan suuntaan kuin mihin oltiin menossa ennen lippua. Nimi lippu tulee siitä, kun voimakas nousu näyttää aivan lipputangolta ja tämä konsolidaatio tangon päähän kiinnitetystä lipulta. Lippu on useimmiten melko tavalla suorakaiteen muotoinen, joko vaakasuora tai hieman laskeva, kun yhdistämme sen huiput ja pohjat keskenään. Useimmiten tätä muodostelmaa hyödynnetään ostamalla osaketta läpimurron yhteydessä. Toimimalla näin, pyritään pääsemään mukaan, kun ollaan varmempia siitä, että matka jatkuu. Lipun tangon mitta kannattaa mitata, sillä liikkeen jatkussa melko usein päästään samanlainen pyräys ylöspäin kuin ensimmäiselläkin kerralla.

Bear Flag on laskevassa markkinassa syntyvä muodostelma, joka toimii käänteisellä tavalla kuin Bull Flag. Voimakas lasku taukoaa ja osakkeen tai indeksin liike muuttuu poikittaiseksi ylös alas liikkeeksi. Lippu muodostuu useimmiten hieman yläviistoon nousevaksi ja kaupankäynnin volyyymi laskee. Tämä ennakoi usein uutta

sukellusta, mikäli hinta pääsee putoamaan lippusta ulos.

Sokeasti näihin muodostelmiin ei kannata luottaa, mutta niitä kannattaa pitää silmällä. Ne antavat paljon lisäinformaatiota meille siitä, mitä muut markkinoilla toimijat ajattelevat ja mitä voisi olla tulossa. Tyypillistä näille muodostelmille on joka tapauksessa melko voimakas liike ulos murtauduttaessa, riippumatta siitä kumpi suunta on kyseessä. Hieman niin kuin työntä myrskyn edellä. Lippumuodostelmia kannattaa pitää silmällä omia omistuksia suunniteltaessa.

Osakemarkkina tekee tätä sisään – ja uloshengitysliikettä kaikissa aikaikkunoissa. Mikäli etsit paikkaa myydä osakkeita laskevassa markkinassa, voi Bear Flag olla hyvä paikka toteuttaa tämä toimenpide, mikäli aikaisempi mahdollisuus jäi käyttämättä hyväksi. Osakkeiden ostossa näistä nousun lepohetkistä kiinni ottaminen palkitaan.

Markkinanurkkaus

Euroopan valtioiden velkakriisi on saanut suuret eurooppalaiset pankit romahtamisen partaalle. Tämä näkyy sekä pankkien osakekursseissa sekä lainamarkkinoilla. Tällä hetkellä pankkien välinen pelko on suurempaa kuin Lehman Brothersin kaatuessa syyskuun 15. 2008. Sekasorto sijoitusmarkkinoilla on täydessä käynnissä, kurruttaen jokaista markkinoilla olevaa sijoittajaa. Suuri kuva ei ole lainkaan selvä minne tästä mennään. Kuitenkin on hyvä muistaa, että osakemarkkinoiden ollessa laskevassa trendissä, näemme suuria nousupäiviä. On kuitenkin turhaa odottaa tilanteen rauhoittuvan kovin nopeasti. Suuret laskut tuovat sijoittajan eteen loistavia sijoituskohteita järkihintaan. Putoavaa markkinaa suin päin ostettaessa kuitenkin asettaudu-

taan suureen vaaraan. Mikään markkina ei ole koskaan liian halpa tai kallis siinä mielessä, että sen olisi pakko ryhtyä kulkemaan toiseen suuntaan. Trendit voivat kulkea pidemmälle kuin uskallamme ajatella. Sijoittajina emme kuitenkaan vaivu epätoivoon, sillä varoitusvalot ovat vilkku-neet pitkään ja halukkaat ovat voineet suojata sijoituksiaan usealla tavalla.

Meidän tehtävämme on pitäytyä poissa suurista ongelmista ja pyrkiä löytämään houkuttelevat oston paikat. Osakesijoittamisen tärkein yksittäinen ohjenuora on välttää karhumarkkinat eli suuret laskut. Vaikkei mitään muuta ei muista, pärjää silti varmasti erityisen hyvin. Moni sijoittaja kavahtaa ajatusta muuttaa sijoitukset kätei-

seksi ja istua rahat taskussa. Tämä on kuitenkin aivan turhaa, sillä käteispositiossa ei ole mitään vikaa. Sille on aikansa ja kyllä tällaisten markkinamyllerrysten aikaan on täysin perusteltua istua seteleiden päällä.

Mitä nyt tulisi tehdä osake – ja rahastomistusten suhteen? Myyntien suhteen nyt ollaan hieman jälkijunassa, mutta osakepainon pienentämistä suunnitellessa kannattanee käyttää hyväksi lyhytaikaisia nousuliikkeitä. Suuremmissa kuvassa tämä liike alaspäin saattaa kestää vielä melko pitkään. Lyhyellä tähtäimellä emme yllättyisi, vaikka näkisimme melko voimakasta nousua kovien laskupäivien jälkeen. Markkinat ovat tällä hetkellä vahvasti poliittisten päätösten

armoilla ja heilunta tulee varmasti jatkumaan kovana vielä pitkään. Uusille ostoksille tuskin on mitään kiirettä, vaikka silmät kannattaakin pitää jatkuvasti auki. Annettujen yhtiöiden tulosen-
 suhteen olisin hyvin varovainen. Tuntuu vahvasti siltä, että useimmat niistä perustuvat maailmankuvaan, joka ei sisällä mahdollisuutta talouden hidastumisesta. Selvää toki on, että tämäkin laskukausi kääntyy ärhäkäksi nousuksi jossain vaiheessa.

Katseltaessa kuvaajia, Saksan osakemarkkinaa kuvaava DAX-indeksi on piirtänyt mielenkiintoisen kuvion taululle. Osake tippui avauksessa kovasti, tehden niin sanotun Gap Down avauksen ja päättyi suuren seilauksen jälkeen suunnil-

leen samalle tasolle kuin mistä päivä alkoi. Syn- tyi niin sanottu Doji-kuvio, joka monesti ilmentää lyhytkestoisen trendin käännekohtaa suurella todennäköisyydellä. Mikäli Kreikasta ei kuulu housut kastelevia uutisia, on todennäköistä, että näemme lyhytkestoisen melko voimakkaan nousun. Mikäli näin ei tapahdu, on osakemarkkina vielä ennakoituakin heikommassa kunnossa.

Pitkän aikavälin sijoittajaa nämä lyhyen aikavälin tienviitot eivät suuremmalti kiinnosta, mutta tarjoavat sopivia väliaikatietoja siitä missä mennään. Ei siis kannata vaipua epätoivoon, vaikka käsitellyt asiat tuntuivat hieman etäisiltä. Samanaikaisesti on hyvä tiedostaa, että tämä viikko on täynnä merkittäviä tapahtumia,

joiden aikana tehdään päätöksiä meidän kaikkien tulevaisuudesta.

Meidän kaikkien on erittäin tärkeää miettiä omaa tilannettamme siinä valossa, että epämieluisa kehityskulku tulee kärjistymään täysimittaiseksi taantumaksi. Sijoittajalle tämä avaa sellaisia mahdollisuuksia, joita muutoin ei olisi tarjolla, mutta passiiviselle sijoittajalle tämä tarkoittaa valitettavaa kärsimystä.

Nyt onkin hyvä hetki jälleen käydä kriittisesti läpi omaa sijoitussuunnitelmaa ja miettiä tulevia siirtoja erilaisten skenaarioiden valossa. Mikäli kaipaat rautaisannosta omaan sijoitustoimintaasi, käy lataamassa itsellesi todellinen pörssikurssi [täältä](#).

Älä ole oman elämäsi Zorbas
Tilaa ViikkoRaha
Ja matkusta tuotoilla vaikka Kreikkaan

Tilaa tästä!

Vastuunrajaus

ViikkoRaha on opetuksellinen viikkokirje. ViikkoRahassa esitetyt osakkeet, omaisuuslajit tai strategiat eivät ole sijoitussuosituksia vaan ne esitetään opetuksellisessa tarkoituksessa. ViikkoRaha -viikkokirjeen lukija vastaa itse tekemistään päätöksistä, vaikka ne perustuisivat niihin tietoihin tai lähteisiin, joita ViikkoRaha -viikkokirjeessä mainitaan.

Charts produced by FreeStockCharts, TC2000 and StockFinder® which are registered trademarks of Worden Brothers, Inc., Five Oaks Office Park, 4905 Pine Cone Drive, Durham, NC 27707. Ph. (800) 776-4940 or (919) 408-0542. www.Worden.com".

Lukijakommentit ja kysymykset
ViikkoRahan tilaukseen liittyvät asiat
Sähköpostiosoitteen muutos

matias@viikkoraha.info
asiakaspalvelu@viikkoraha.info
asiakaspavelu@viikkoraha.info